

MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU CURRICULUM

PROGRAMĂ ȘCOLARĂ PENTRU CLASA A X-A

**PENTRU CICLUL INFERIOR AL LICEULUI
ȘI
PENTRU ȘCOLILE DE ARTE ȘI MESERII**

RELIGIE
(cultul adventist)

*Aprobat prin ordin al ministrului
Nr. 4598 / 31.08.2004*

NOTA DE FUNDAMENTARE

privind elaborarea programelor școlare pentru clasele a IX-a și a X-a

Programele școlare pentru clasele a IX-a și a X-a, documente reglatoare componente ale curriculumului național au fost elaborate în conformitate cu:

- asumarea de către România a *Planului detaliat de lucru asupra obiectivelor sistemelor educaționale și de formare profesională din Europa*, ratificat de Consiliul European de la Barcelona, în 2002, și a *Declarației miniștrilor europeni ai educației și formării profesionale și a Comisiei Europene cu privire la consolidarea cooperării europene în formarea profesională – „Declarația de la Copenhaga”*, convenită la Copenhaga în 2002;
- obiectivele actuale ale reformei învățământului din România vizând finalitățile, curriculumul și structura învățământului obligatoriu stabilite în conformitate cu prevederile Legii învățământului nr. 84/1995, republicată, cu modificările și completările ulterioare și ale Legii nr. 268/2003 pentru modificarea Legii învățământului nr. 84/1995;
- nevoia de adaptare a curriculumului național la schimbările din structura învățământului preuniversitar: apartenența claselor a IX-a și a X-a deopotrivă la învățământul obligatoriu și la cel liceal;
- valorificarea experienței pozitive privind proiectarea curriculumului pentru învățământul liceal pornind de la competențe ca achiziții finale al învățării, prin care se asigură accentuarea dimensiunii acționale în formarea elevilor;
- rolul și statutul disciplinelor școlare, stabilite în planurile cadru de învățământ aprobate prin ordinul ministrului educației, cercetării și tineretului nr. 5723/ 23.12.2003.

Structurarea noilor planuri cadru de învățământ pentru clasele a IX-a și a X-a pe componentele **trunchi comun** și **curriculum diferențiat** determină organizarea, la nivelul programei școlare, a ofertei educaționale centrale în competențe și conținuturi ale învățării prezentate distinct, pentru fiecare dintre aceste componente.

În aceste condiții, noile programe școlare pentru clasele a IX-a – a X-a au următoarea structură:

- **Notă de fundamentare**, elaborată în scopul prezentării relației dintre programele școlare pentru clasele a IX-a și a X-a și documentele de politică educațională și curriculară pe care acestea se fundamentează;
- **Notă de prezentare**, în care se detaliază rolul disciplinei de învățământ și statutul specific al acesteia în cadrul curriculumului național, precum și contribuția disciplinei de învățământ la cele opt domenii de competențe cheie stabilite la nivel european;
- **Competențe generale**, cu un nivel accentuat de complexitate, definite pe o disciplină de învățământ sau, după caz, pe o categorie de discipline de învățământ, pentru a evidenția achizițiile finale de învățare ale elevilor la sfârșitul învățământului obligatoriu și/ sau pentru a orienta pregătirea de specialitate a acestora;
- **Valori și atitudini**, finalități de natură axiologică, urmărite prin studiul disciplinei, definite pentru învățământul liceal;
- **Competențe specifice – conținuturi**, nucleul funcțional al programei școlare, definit pentru fiecare an de studiu;
- **Sugestii metodologice**, elaborate pentru a orienta proiectarea demersului didactic adecvat competențelor, valorilor și atitudinilor prevăzute în programele școlare.

NOTA DE PREZENTARE

Obiectivul general al disciplinei **Religie – cultul adventist** constă în formarea personalității în concordanță cu valorile creștine, prin integrarea cunoștințelor religioase în structurarea de atitudini moral-creștine și prin aplicarea învățăturii de credință în viața proprie și a comunității.

Prin cunoștințele, atitudinile și valorile promovate, disciplina **Religie** contribuie la formarea competențelor cheie stabilite la nivelul Comisiei Europene, cu precădere la formarea celor care vizează domeniile: a învăța să înveți, competențe interpersonale, interculturale, sociale și civice și „sensibilitate la cultură”. Contribuția **Religiei** la aceste domenii este prezentată detaliat astfel:

- **a învăța să înveți**

- abilități: manifestarea autonomiei, a perseverenței și a disciplinei în procesul de învățare, reflecția critică asupra diferitelor aspecte ale învățării, din perspectiva propriei identități religioase și a atitudinii ecumenice;
- atitudini: aprecierea pozitivă a învățării și a importanței acesteia pentru dezvoltarea proprie; adaptabilitate și flexibilitate în raportarea la cele învățate; automotivație și inițiativă în procesul de învățare; dorință de dezvoltare și perfecționare permanentă;

- **competențe interpersonale, interculturale, sociale și civice**

- cunoștințe: informații despre propria credință și despre alte credințe și convingeri; cunoștințe referitoare la principalele evenimente din istoria Bisericii; noțiuni referitoare la atitudini și comportamente creștine în relația cu aproapele și în raportarea la comunitate; modele biblice de comportament și de viață;
- abilități: asumarea și susținerea propriei identități religioase; integrarea în comunități variate din punct de vedere al convingerilor; respectarea opiniilor și a comportamentelor semenilor; eliminarea din comportament a oricărei forme de violență pe criterii religioase; medierea situațiilor conflictuale care pot apărea la nivelul comunității;
- atitudini: înțelegerea diferențelor dintre valorile specifice diferitelor religii; respectul față de cei de alte credințe și convingeri; responsabilitate în raport cu propriul comportament; acceptarea diversității și susținerea coeziunii la nivelul comunității; implicarea în viața comunității;

- **„sensibilizare la cultură”**

- cunoștințe: contribuția religiei la cultura și civilizația universală (istorie, limbă, literatură, artă, civilizație etc.);
- abilități: analizarea, compararea și dezbateră vizând rolul religiei în cultura universală;
- atitudini: asumarea propriei identități religioase și manifestarea respectului pentru alte credințe; manifestarea unor atitudini pozitive față de formele de expresie culturală.

Disciplina **Religie** face parte din aria curriculară ”Om și societate” și i se alocă 1 oră/săptămână în trunchiul comun pentru toate filierele și profilurile învățământului liceal și pentru școlile de arte și meserii.

Programa școlară de ***Religie*** este structurată pe următoarele componente:

- competențe generale – comune pentru programele școlare de *Religie* ale tuturor cultelor;
- valori și atitudini – comune pentru programele școlare de *Religie* ale tuturor cultelor;
- competențe specifice asociate cu conținuturi;
- conținuturi ale învățării;
- sugestii metodologice.

COMPETENȚE GENERALE

1. Definirea specificului propriei credințe, în raport cu alte credințe și convingeri
2. Utilizarea adecvată a conceptelor specifice religiei, în diferite contexte de comunicare
3. Integrarea valorilor și a cunoștințelor religioase în structura propriilor atitudini și comportamente
4. Aplicarea învățăturii de credință în viața personală și a comunității
5. Corelarea cunoștințelor religioase cu cele dobândite la alte discipline de învățământ

VALORI ȘI ATITUDINI

- Conștientizarea rolului învățăturilor Bisericii în viața personală și a comunității
- Dezvoltarea respectului față de cele sfinte
- Asumarea propriei identități religioase
- Responsabilitate în exercitarea drepturilor și a obligațiilor care decurg din apartenența la diferite identități (confesiune, națiune, comunitate, profesie, cultură etc.)
- Respect și înțelegere față de semenii de alte credințe și convingeri
- Grijă față de aproapele
- Interesul pentru aprofundarea cunoștințelor religioase în vederea permanentei deveniri spirituale

COMPETENȚE SPECIFICE ȘI CONȚINUTURI

1. Definirea specificului propriei credințe, în raport cu alte credințe și convingeri

Competențe specifice	Conținuturi
1.1. Argumentarea învățaturii creștine referitoare la planul lui Dumnezeu cu privire la poporul Său	- Elementele esențiale care definesc Planul lui Dumnezeu pentru poporul Său - Poporul Exodului, comunitatea din Corint și Laodiceea
1.2. Descrierea caracteristicilor poporului ales, reflectate în diferite contexte (Vechiul Testament, Noul Testament, perioada contemporană)	- Personaje reprezentative pentru poporul ales, din Vechiul Testament și din Noul Testament - Tipologii caracteristice comunității din Corint - Dezvoltarea spirituală a Sfântului Apostol Pavel - Metodele folosite de Dumnezeu astăzi pentru formarea caracterului poporului său
1.3. Sintetizarea elementelor specifice ale „bisericii rămășiței”	- Comparare a bisericilor: Exod-Corint, Exod-Laodicea, Corint-Laodiceea - Mijloace prin care Dumnezeu selectează „rămășița” - Trăsături caracteristice bisericii adevărate și celei false
1.4. Caracterizarea iubirii lui Dumnezeu, din punctul de vedere al Bisericii Adventiste	- Forme de manifestare a iubirii lui Dumnezeu în perioada Vechiului Testament, a Noului Testament și în epoca contemporană - Valoarea Legii ca mijloc de manifestare a iubirii lui Dumnezeu - Rolul sistemului sacrificial în înțelegerea iubirii lui Dumnezeu pentru poporul său - Manifestarea iubirii lui Dumnezeu prin intermediul descoperirilor profetice - Dovezile iubirii lui Dumnezeu în 1844 și 1888

2. Utilizarea adecvată a conceptelor specifice religiei, în diferite contexte de comunicare

Competențe specifice	Conținuturi
2.1. Utilizarea adecvată a termenilor specifici religiei în argumentarea învățaturii de credință referitoare la poporul lui Dumnezeu	- Termeni biblici folosiți în descrierea poporului lui Dumnezeu: <i>popor ales, biserica Vechiului Testament, biserica Noului Testament, poporul lui Dumnezeu, Biserica Adventistă, popor al sfârșitului, Laodiceea, alegere, sfințire, sigilare</i> - Termeni contemporani echivalenți termenilor biblici
2.2. Analizarea evoluției semantice a unor termeni specifici religiei, în diferite contexte de comunicare (limbaj specializat, limbaj colocvial etc.)	

3. Integrarea valorilor și a cunoștințelor religioase în structura propriilor atitudini și comportamente

Competențe specifice	Conținuturi
3.1. Identificarea exemplelor de comportament irenic în istoria Vechiului Testament și a Noului Testament	- Exemple de personaje cu comportament irenic în istoria biblică - Dificultăți comportamentale ale poporului ales în perioada inter-testamentară - Erorile comportamentale ale poporului ales în perioada activității lui Isus - Comportamentul irenic în Biserica contemporană
3.2. Evaluarea din perspectivă contemporană a viziunii biblice despre excelență în comportament	- Manifestări comportamentale specifice pentru un copil al lui Dumnezeu - Mijloace de îmbunătățire a comportamentului unui credincios contemporan - Trăind spre slava lui Dumnezeu. Aspecte ale religiei practice
3.3. Compararea între diferite metode de formare a caracterului (utilizate în Vechiul Testament și în Noul Testament, utilizate în procesul de educație etc.)	- Metode disciplinare folosite de Dumnezeu în perioadele Exod, Corint, Laodiceea - Necesitatea disciplinei în formarea caracterului

4. Aplicarea învățăturii de credință în viața personală și a comunității

Competențe specifice	Conținuturi
4.1. Caracterizarea statutului de membru al poporului lui Dumnezeu din totdeauna	- Trăsături esențiale ale poporului lui Dumnezeu - Dificultăți în dezvoltarea trăsăturilor poporului lui Dumnezeu în societatea contemporană
4.2. Analizarea condițiilor și consecințelor statutului de membru al unei comunități	- Calitatea de copil al lui Dumnezeu pentru persoane care nu aparțin poporului ales - Caracteristici ale unei comunități (comunitate la nivel general, comunitate școlară, comunitate religioasă etc.) - Drepturi și responsabilități asociate statutului de membru al unei comunități
4.3. Practicarea recomandărilor divine în relația cu credincioșii de alte convingeri sau credințe	- Recomandările lui Dumnezeu referitoare la relația cu ceilalți credincioși - Școli și lăcașuri de cult ale diferitelor confesiuni - Mijloace care pot îmbunătăți relațiile interconfesionale

5. Corelarea cunoștințelor religioase cu cele dobândite la alte discipline de învățământ

Competențe specifice	Conținuturi
5.1. Compararea între virtuți creștine și norme etice contemporane	- Despre credință, despre alegere, despre libertate, despre muncă, despre familie, despre educație, despre muzică, despre îmbrăcăminte etc.

UNITĂȚI DE CONȚINUT

I. Poporul lui Dumnezeu

1. Un destin veșnic

- Aventură fără sfârșit.
- Acolo unde se întâmplă ceva
- Descoperire
- Ceva de împărtășit

2. Plecarea din Egipt

- Țara Egiptului
- Pregătirea unui conducător
- „Lasă pe poporul meu să plece”
- Plăgi, din dragoste
- Să nu uiți niciodată sângele!
- Salvarea de la miezul nopții
- Voi cânta Domnului

3. Poporul lui Dumnezeu

- Ce fel de popor are Dumnezeu
- Nespus mai mult...
- O lecție despre pregătirea pentru Sabat
- Mari așteptări
- Privind organizația
- În prezența Sa
- Legea libertății
- Un popor plin de milă
- Mărturia unei bune sănătăți
- Mărturisind prin înfățișare
- Mărturia unei puteri pline de umilință

4. Un legământ cu Dumnezeu

- Contractul lui Israel cu Dumnezeu și contractul nostru
- Un dans cu moartea
- O cale de ieșire pentru păcătos
- Bilanț

II. Adunați spre a risipi

1. Cuvântul lui Dumnezeu în inima mea

- Piersici și frișcă
- Un nou, încântător gust
- A mărturisi convingător

2. Lecții din numeri

- Pe cale
- O înfrățire mortală
- Înconjurând a doua oară

3. Lecții din Deuteronom

- Ca nu cumva să uiți
- Ca să îți meargă bine întotdeauna
- Binecuvântări sau blesteme

4. Credința înseamnă să-l vezi pe Domnul oștirilor lângă tine mereu

- Alegerea este a noastră
- Credința este biruință
- A smulge sau a mai lăsa ceva
- Cucerind haosul
- Școlile profeților
- Educație planificată
- Învățând să iubim munca
- Cel mai bun plan al lui Dumnezeu pentru viața de familie

5. Regi, profeți, exil și restaurare

- Substituirea lui Dumnezeu
- Psalmii
- Biblia și muzica
- Înțelepciunea risipită
- Divizați vor cădea
- Totuși un popor al lui Dumnezeu
- Patru secole de tăcere
- Comoara pe care o aștepți

III. Mai aproape de Isus

1. Ploaia timpurie

- O flacără care se va întinde
- Puterea entuziasmului
- Motive de entuziasm

2. Evanghelia în Corint

- Contraatac
- Desăvârșiți în El
- Șaptezeci ori șaptezeci de miliarde
- Mărturia unui cămin fericit
- O pregustare a cerului
- „Mai iute, mai sus, mai tare”
- O inimă ca a Ta
- Una în Duhul
- Trei salve de salut – și apoi?

3. Trăind spre slava lui Dumnezeu

- Cum să trăim cu bucuria
- Făcut pentru acțiuni
- Cum să procedez cu „nu face”
- Puterea îmbrăcăminții
- Adam și Eva astăzi
- Răspunsul lui Dumnezeu gradualism
- Școli care sunt diferite

4. Religia practică

- Ambasadori ai Împăratului împăraților
- Care este parfumul tău preferat?
- Cum să-l înfrângem pe Satana
- Rămân gata
- Dăruieți cu bucurie?
- Cum să dezvolți o personalitate atrăgătoare
- Har îndestulătoare

SUGESTII METODOLOGICE

Conținuturile propuse de programa școlară de **Religie – cultul adventist** pentru clasa a X-a sunt structurate pe trei domenii: Poporul lui Dumnezeu; Adunați spre a risipi; Mai aproape de Isus. Aceste domenii prezintă aspecte din Vechiul Testament, din Noul Testament și din morala creștină.

Temele au fost selectate din perspectiva următoarelor principii:

- accentuarea caracterului pragmatic prin centrarea pe dezvoltarea de atitudini și de comportamente în conformitate cu învățătura de credință;
- referirea la aspecte actuale din viața personală și din viața comunității;
- realizarea de sinteze și aprofundări ale temelor studiate în anii anteriori;
- corelarea cunoștințelor cu cele dobândite la alte discipline de învățământ, mai ales la nivelul ariei curriculare ”Om și societate” (Istorie, Geografie, Psihologie).

Prezentul curriculum este conceput într-o manieră flexibilă, care permite profesorului libertatea de opțiune în abordarea unei lecții. Construirea demersului didactic trebuie realizată din perspectiva competențelor specifice, cu respectarea logicii interne a temelor, precum și a particularităților clasei și ale elevilor.

Se recomandă utilizarea unor activități de învățare precum:

- dialogul, dezbaterile pe teme fundamentale de teologie și de istorie a Bisericii;
- studiul de caz cu rol de exemplificare a elementelor de morală creștină;
- implicarea în rezolvarea unor probleme concrete din viața comunității;
- argumentarea biblică;
- utilizarea calculatorului și a altor mijloace audio-vizuale pentru ilustrarea unor teme, pentru căutarea de informații sau pentru documentarea pe o temă dată.

În cadrul orei de Religie, evaluarea trebuie să aibă caracter formativ, cu scopul motivării elevului pentru aplicarea în practică a învățăturilor de credință. Deoarece formele clasice de evaluare au, pentru educația religioasă, limite mai accentuate decât în cazul altor discipline de studiu, se recomandă utilizarea unor modalități complementare de evaluare: proiectul, portofoliul, autoevaluarea, observarea sistematică a comportamentului elevilor în spațiul școlii și în afara acestuia.